

man ikke til den Tid kan vende tilbage til den gamle normale Tilstand. Det vil jo ingen kunne have nogen sikker Forventning om, før vi er adskilligt nærmere ved Lovens Udløbstid, men saa vil Spørgsmaalene jo i alt Fald være at tage op igen, idet det utvivlsomt vilde være særdeles lykkeligt for vort Samfund, om denne 2 Aars Periode kunde forløbe under den rolige Udvikling, som er forudsat ved det nu forelagte Lovforslag.

Jeg skal ikke skjule, at der i Nationalbankens Direktion ogsaa er fremkommet Udtryk for Frygt for en Ordning af denne Art, hvorom man naturligvis maa erkende, at ingen forud kan vide, om den er absolut sikker at gennemføre. Der har været udtalt Frygt for, at man her indlod sig paa en Ordning, som man ikke helt var i Stand til at overse. Men denne Frygt er paa den anden Side overvundet af det levende og ærlige Ønske om at naa til at gøre det, som man fra mange Sider har ment ogsaa var en Pligt for Nationalbanken, at opfylde, hvad Oktrojen foreskriver, nemlig at sørge for et ordnet Pengevæsen, og før vi er ude over den sidste Tids store Valutavanskeligheder, kan man ikke sige, at vi har et ordnet Pengevæsen. Man har villigt erkendt den Pligt, der maatte være for Nationalbanken til paa dette Omraade at yde en Indsats, en Erkendelse, som jeg ogsaa har Grund til at takke for. Men man har paa den anden Side gjort gældende, at denne Pligt ogsaa maatte følges af, at Lovgivningsmagten gør det, som maa anses for at være dens Pligt, nemlig tilvejebringer den Støtte for den hele Ordning, som kun kan gives igennem de Lovgivningsbestemmelser, som man i dette Lovforslag har forsøgt at give Udtryk.

De Synspunkter, der er nedlagt i dette Lovforslag, er dem, om hvilke store Kredse efterhaanden har samlet sig. Det er de Synspunkter, der har fundet Udtryk i en Række Udtalelser fra offentlige Personer, og det er de Synspunkter, som ogsaa indenfor Valutaraadet efterhaanden evnede at samle praktisk talt alle om sig. Jeg anbefaler derfor, at man ogsaa nu fra alle Sider her i det høje Ting yder sin Medvirkning til Gennemførelsen af disse Lovgivningsforanstaltninger, thi det er klart, at for Holdbarheden af en saadan Sag er det ogsaa af den største Vigtighed, om den gennemføres under Medvirkning helst fra alle Sider i vort Samfund. Ved Lovforslaget er det tilsigtet at lade alle bringe Ofre; det vilde maaske være rimeligt, om man ogsaa indrettede sig paa politisk at bringe de Ofre, som Sagen kræver, ud fra Ønsket om virkelig en Gang at skabe en Ordning til Gavn

for alle i vort Land, en Ordning, der virkelig synes at kunne blive en national og nationalt værdig Løsning af et overmaade vigtigt Spørgsmaal.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte Lovforslag vil blive omdelt til Tingets Medlemmer.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Afrustning m. v.

Forhandlingen genoptoges.

Udenrigsministeren (Moltke): Det foreliggende Lovforslag vedrørende Afrustning er en naturlig Følge af den politiske Udvikling her i Landet, som den særlig har vist sig ved den socialdemokratiske Regerings Tilblivelse. For enhver, der har gjort sig bekendt med det socialdemokratiske Partis Stilling til Forsvarsspørgsmaalet i de forløbne Aar, maatte det staa klart, at dette Parti vilde stræbe hen til Afrustning. Paa lignende Maade staaer det med det radikale Parti, og vælgermæssigt staaer Sagen som bekendt saaledes, at de to Partier ved det sidste Valg til Folketinget erholdt meget nær Halvdelen af samtlige afgivne Stemmer. Dermed er altsaa givet, at denne Del af Vælgerne, en meget betydelig Del, tenderede imod Afrustning, for at bruge et forsigtigt Udtryk. At ville kneble eller kvæle en Bevægelse af denne Styrke og dette Omfang, og som er grundet paa ubestridelige Idealer og lige saa faste Overbevisninger som Modstandernes, tror jeg ikke anbefaler sig efter hidtil fulgte danske indenrigspolitiske Metoder, i alt Fald ikke efter dem, som er fulgt af liberalt tænkende Mænd. Nej, denne Bevægelse har Ret til at blive hørt og til at staa sin Prøve. Modstanderne har den samme Ret, men det hele maa ske ad Forhandlingens og Stemmeafgivningens Vej paa de Steder, som dertil vil komme i Betragtning, efter som denne Sags Udvikling skrider frem.

For nu at komme til en Løsning af det meget vanskelige Problem, som vor Militærordning frembyder, et Problem, som under de nuværende politiske Partiforhold ikke paa Forhaand kunde lægges til Side af den nuværende Regering, bør man efter min Formening i første Linie se at komme til Klarhed over, hvad Folket vil, og i dette Øjemed kan man da meget vel tage sit Udgangspunkt i den guldstændige Afrust-